

Fremsat den 6. oktober 2016 af finansministeren (Claus Hjort Frederiksen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om tjenestemænd og lov om tjenestemandspension

(Rådighedsløn til personer, der har nået folkepensionsalderen, beregning af førtidspension for visse tjenestemænd og ret til tilskadekomstpension)

§ 1

I lov om tjenestemænd, jf. lovbekendtgørelse nr. 488 af 6. maj 2010, som ændret ved § 4 i lov nr. 1365 af 28. december 2011 og § 16 i lov nr. 628 af 8. juni 2016, foretages følgende ændring:

1. § 32, stk. 4, nr. 2, ophæves.
Nr. 3 og 4 bliver herefter nr. 2 og 3.

§ 2

I lov om tjenestemandspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 489 af 6. maj 2010, som ændret ved § 3 i lov nr. 1365 af 28. december 2011, § 1 i lov nr. 1371 af 28. december 2011 og § 11 i lov nr. 628 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, stk. 1, udgår »eller ville have været berettiget til rådighedsløn, hvis pågældende ikke havde nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension«.
2. I § 6, stk. 8, ændres », når en tjenestemand i politikorpset inden den 1. januar 2019 begærer afsked efter at være fyldt

63 år« til: »for tjenestemænd, der er født inden den 1. januar 1959, og som får fastsat pensionsalderen efter § 17, stk. 4«.

3. I § 8, stk. 1, ændres »lov om arbejdsskadesikring« til: »lov om arbejdsskadesikring eller lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2017.

Stk. 2. § 2, nr. 3, har virkning fra den 4. april 2014 for personer, der på eller efter denne dato af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fået anerkendt sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion som værende omfattet af lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion.

§ 4

Loven gælder ikke for Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets indhold
  - 2.1. Rådighedsløn til personer, der har nået folkepensionsalderen
    - 2.1.1. Gældende ret
    - 2.1.2. Finansministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
  - 2.2. Beregning af førtidspension for visse tjenestemænd
    - 2.2.1. Gældende ret
    - 2.2.2. Finansministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
  - 2.3. Ret til tilskadekomstpension
    - 2.3.1. Gældende ret
    - 2.3.2. Finansministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Med lovforslaget foreslås det, at bestemmelsen i tjenestemandsløvens § 32, stk. 4, nr. 2, om, at der ikke ydes rådighedsløn til den, der har nået folkepensionsalderen, ophæves. Det indebærer, at der ydes rådighedsløn til en tjenestemand, der afskediges på grund af stillingsnedlæggelse, selv om tjenestemanden har nået folkepensionsalderen, medmindre der efter andre regler ikke ydes rådighedsløn. Det foreslås som konsekvens heraf, at tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1, om optjening af pensionsalder i rådighedslønsperioden ændres.

Endvidere foreslås det at ændre tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 8, om beregning af førtidspension med henblik på at bringe bestemmelsen i overensstemmelse med det, der var forudsat ved aftale- og overenskomstforhandlingerne i 2011 og 2013 for så vidt angår visse tjenestemænd i politikorpsset og kriminalforsorgen.

Endelig foreslås det, at tjenestemandspensionslovens § 8, stk. 1, om tilskadekomstpension ændres, således at der på grundlag af erstatning efter lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion (veteranloven) kan tilkendes tilskadekomstpension efter tjenestemandspensionsloven.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Rådighedsløn til personer, der har nået folkepensionsalderen

2.1.1. Gældende ret

Efter tjenestemandsløvens § 32, stk. 1, bevarer en tjenestemand, der afskediges, fordi ændringer i forvaltningens organisation eller arbejdsform medfører, at stillingen nedlægges, sin hidtidige løn i 3 år (rådighedsløn). Den, der modtager rådighedsløn, har pligt til at overtage en anden passende stilling efter reglerne i tjenestemandsløvens §§ 12 og 13.

Der ydes efter tjenestemandsløvens § 32, stk. 4, ikke rådighedsløn til den, der

- 1) ansættes i eller får anvist en anden stilling, som den pågældende har pligt til at overtage efter §§ 12 og 13,
- 2) har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension,
- 3) har opnået den for stillingen fastsatte afgangsalder eller
- 4) på afskedstidspunktet på grund af sygdom eller uegnethed ikke er i stand til at overtage en stilling, som den pågældende efter §§ 12 og 13 ville have pligt til at overtage.

EU-Domstolen har ved dom af 26. september 2013 i sag C-546/11, Toftgaard, fastslået, at artikel 2 og artikel 6, stk. 1, i Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hen-

syn til beskæftigelse og erhverv (beskæftigelsesdirektivet) er til hinder for en national bestemmelse, der automatisk udelukker en tjenestemand, der har nået folkepensionsalderen, fra retten til rådighedsløn.

Dommen blev afsagt i forbindelse med en præjudiciel forelæggelse, hvor Højesteret havde stillet spørgsmål til EU-Domstolen om fortolkningen af artikel 6 i beskæftigelsesdirektivet. I den konkrete sag, der gav anledning til den præjudicielle forelæggelse for EU-Domstolen, havde tjenestemanden på fratrædelsestidspunktet nået folkepensionsalderen, hvorfor der ikke blev ydet rådighedsløn med henvisning til tjenestemandenslovens § 32, stk. 4, nr. 2. EU-Domstolen fastslog, at tjenestemandenslovens § 32, stk. 4, nr. 2, går videre end nødvendigt for at forfølge legitime formål inden for rammerne af dansk ret, idet den automatisk udelukker de tjenestemænd, der har ret til folkepension, fra retten til rådighedsløn.

På den baggrund fandt EU-Domstolen, at beskæftigelsesdirektivet skal fortolkes således, at det er til hinder for en national bestemmelse, hvorefter en tjenestemand, der har nået den alder, hvor han kan modtage folkepension, alene af denne grund ikke har ret til den rådighedsløn.

Efter tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1, indgår det antal år i pensionsalderen, i hvilke tjenestemanden har været berettiget til rådighedsløn i medfør af tjenestemandenslovens § 32 eller ville have været berettiget til rådighedsløn, hvis pågældende ikke havde nået folkepensionsalderen.

2.1.2. Finansministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

EU-Domstolen har i Toftgaard-dommen fastslået, at beskæftigelsesdirektivets artikel 2 og artikel 6, stk. 1, er til hinder for en national bestemmelse, hvorefter en tjenestemand, der har nået folkepensionsalderen, alene af denne grund ikke har ret til rådighedsløn.

Efter Finansministeriets opfattelse indebærer dommen, at tjenestemandenslovens § 32, stk. 4, nr. 2, ikke kan opretholdes, således at der skal ydes rådighedsløn til en tjenestemand, der afskediges på grund af stillingsnedlæggelse, selv om tjenestemanden har nået folkepensionsalderen, medmindre der efter andre regler ikke ydes rådighedsløn.

Moderniseringsstyrelsen offentliggjorde den 10. december 2013 retningslinjer for ydelse af rådighedsløn til tjenestemænd, der har nået folkepensionsalderen. De statslige ansættelsesmyndigheder har administreret reglerne om rådighedsløn i overensstemmelse hermed og har genoptaget tidligere afgjorte sager efter reglerne herom. Der er i forbindelse hermed efterbetalt for lidt udbetalt rådighedsløn og modregnet for meget udbetalt pension i det omfang kravene ikke var forældet.

Det foreslås på den anførte baggrund, at bestemmelsen i tjenestemandenslovens § 32, stk. 4, nr. 2, ophæves. Endvidere foreslås det, at tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1, konsekvensændres som følge af den foreslåede ophævelse af tjenestemandenslovens § 32, stk. 4, nr. 2. Perioden, hvori en tidligere tjenestemand modtager rådighedsløn, medregnes i

pensionsalderen, hvorfor der efter ophævelse af tjenestemandenslovens § 32, stk. 4, nr. 2, ikke længere skal være særskilt hjemmel i tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1, til at medregne den periode i pensionsalderen, hvori en tidligere tjenestemand ville have været berettiget til rådighedsløn, hvis pågældende ikke havde nået folkepensionsalderen.

Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1, og § 2, nr. 1.

2.2. Beregning af førtidspension for visse tjenestemænd

2.2.1. Gældende ret

Når en tjenestemand anmoder om afsked efter at have nået pensionsudbetalingsalderen, jf. pensionsbeskatningslovens § 1 a, nedsættes pensionen med et førtidspensionsfradrag i forhold til den tid, der står tilbage, indtil tjenestemanden når folkepensionsalderen eller den lavere alder, ved hvilken den pågældende skulle have været afskediget, jf. tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 6.

Pensionen nedsættes dog ikke, når en tjenestemand anmoder om afsked efter den aldersgrænse for pligtig afgang, der er aftalt i medfør af tjenestemandenslovens § 29, men inden en individuelt aftalt højere aldersgrænse, jf. tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 7.

Pensionen nedsættes heller ikke, når en tjenestemand i politikorpset inden den 1. januar 2019 anmoder om afsked efter at være fyldt 63 år, jf. tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 8.

2.2.2. Finansministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved overenskomstforhandlingerne i 2011 blev der indgået aftale om, at den pligtige afgangsalder på 63 år ophæves fra den 1. januar 2012 for tjenestemænd i politikorpset og fra den 1. januar 2019 for uniformeret personale i kriminalforsorgen.

Der blev endvidere indgået aftale om skærpelse af førtidspensionsfradrag for tjenestemænd, der fratræder den 1. januar 2019 eller senere.

Som opfølgning på overenskomstforhandlingerne i 2011 blev der ved lov nr. 1371 af 28. december 2011 om ændring af lov om tjenestemandspension og lov om pension til statens tjenestemænd m.v. i Grønland (Ophævelse af aldersgrænser for optjening af pensionsalder og krav om mindste pensionsalder for ret til opsat pension, fastsættelse af pension for visse tjenestemænd og førtidspensionsfradrag for visse tjenestemænd) indsat en ny bestemmelse i tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 8. Efter denne bestemmelse nedsættes pensionen ikke efter lovens § 6, stk. 6, når en tjenestemand i politikorpset inden den 1. januar 2019 anmoder om afsked efter at være fyldt 63 år. Formålet med bestemmelsen var at stille de pågældende tjenestemænd pensionsmæssigt, som om de fortsat havde en pligtig afgangsalder på 63 år.

Ved overenskomstforhandlingerne i 2013 var der enighed mellem parterne om at foretage en ændring af ikrafttrædelsesbestemmelsen i aftalen om førtidspensionsfradrag fra

overenskomstforhandlingerne i 2011, så aftalen blev bragt i overensstemmelse med det, der var forudsat ved forhandlingerne. Det indebærer, at aftalen om førtidspensionsfradrag har virkning for tjenestemænd, der er født den 1. januar 1959 eller senere, og som fratræder den 1. januar 2019 eller senere. For tjenestemænd, der er født inden den 1. januar 1959, finder de hidtidige regler anvendelse.

Med henblik på at bringe tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 8, i overensstemmelse med det, der var forudsat mellem parterne ved overenskomstforhandlingerne i 2011 og som følger af ændringen af aftalen om førtidspensionsfradrag ved overenskomstforhandlingerne i 2013, foreslås det at ændre bestemmelsen, således at pensionen ikke nedsættes efter lovens § 6, stk. 6, for tjenestemænd, der er født inden den 1. januar 1959, og som får fastsat pensionsalderen efter lovens § 17, stk. 4. Henvisningen til § 17, stk. 4, indebærer, at bestemmelsen omfatter tjenestemænd i politikorpset, der er ansat inden den 1. januar 2012, og uniformerede tjenestemænd i kriminalforsorgen, der er ansat inden den 1. januar 2019, og at pensionen for de pågældende tjenestemænd beregnes, som om de fortsat havde en pligtig afgangsalder på 63 år. Pensionen beregnes således uden førtidspensionsfradrag og på grundlag af den pensionsalder, tjenestemanden ville have opnået ved tjeneste indtil sit fyldte 70. år, dog højst 37 års pensionsalder.

Tjenestemænd i politikorpset, der er ansat inden den 1. januar 2012, og uniformerede tjenestemænd i kriminalforsorgen, der er ansat inden den 1. januar 2019, som er født den 1. januar 1959 eller senere, og som fratræder den 1. januar 2019 eller senere, får beregnet pensionen på grundlag af den pensionsalder, tjenestemanden ville have opnået ved tjeneste indtil sit fyldte 70. år, dog højst 37 års pensionsalder, jf. tjenestemandspensionslovens § 17, stk. 4. For disse tjenestemænd skal der foretages et førtidspensionsfradrag ved alderspensionering før folkepensionsalderen, jf. tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 6. Førtidspensionsfradragets størrelse er aftalt mellem Finansministeriet og tjenestemændenes centralorganisationer i parternes aftale om førtidspensionsfradrag.

Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 2, nr. 2.

2.3. Ret til tilskadekomstpension

2.3.1. Gældende ret

Efter tjenestemandspensionslovens § 8, stk. 1, er en tjenestemand berettiget til den egenpension, der gælder for en pensionsalder på 37 år (højeste pensionsanciennitet), hvis afsked finder sted på grund af utjenstedygtighed, som er forårsaget af, at der under udførelse af tjenesten er overgået tjenestemanden en tilskadekomst, der begrundes krav på erstatning for tab af erhvervsevne i henhold til lov om arbejdsskadesikring.

2.3.2. Finansministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved lov nr. 336 af 2. april 2014 om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion (veteranloven) blev der gennemført en supplerende ordning til lov om arbejdsskadesikring. Veteranloven giver mulighed for at anerkende sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD) hos tidligere udsendte soldater og andre statsansatte, og denne anerkendelse giver ret til erstatning og godtgørelse, der tidligere ikke har kunnet opnås efter lov om arbejdsskadesikring.

Der blev i forbindelse med veteranlovens vedtagelse foretaget ændringer i en række andre love som konsekvens af veteranloven. Der blev imidlertid ikke foretaget ændringer i tjenestemandspensionslovens § 8, stk. 1, om tilskadekomstpension. Det har den konsekvens, at forhenværende tjenestemænd med ret til erstatning for tab af erhvervsevne efter veteranloven ikke har kunnet tillægges ret til tilskadekomstpension efter tjenestemandspensionsloven. Der er i forarbejderne til veteranloven henvist til tjenestemandspensionslovens § 8, stk. 1, om tilskadekomstpension, og der er i forarbejderne endvidere angivet skønnede merudgifter i relation til tilskadekomstpension for tjenestemænd. Det er således i forarbejderne til veteranloven forudsat, at veteranloven skulle give mulighed for tilskadekomstpension efter tjenestemandspensionslovens § 8, stk. 1. Dette lovforslag medfører, at tilkendelse af erstatning for tab af erhvervsevne efter veteranloven kan give ret til tilskadekomstpension efter tjenestemandspensionsloven, såfremt den pågældende i øvrigt opfylder betingelserne herfor.

Veteranloven trådte i kraft den 4. april 2014 og gælder også for personer, der før lovens ikrafttræden har fået konstateret en sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD).

Det foreslås i lovforslagets § 3, stk. 2, at tilskadekomstpension efter tjenestemandspensionslovens § 8, stk. 1, på grundlag af en tilkendt erhvervsevnetabserstatning tidligst vil kunne tilkendes fra det tidspunkt, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anerkendt sygdommen som hørende under veteranloven. Det betyder, at forhenværende tjenestemænd, der tidligere har fået afslag på erstatning for tab af erhvervsevne efter arbejdsskadesikringsloven på grund af sent diagnosticeret PTSD, men som på eller efter den 4. april 2014 får tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne efter veteranloven, kan tilkendes tilskadekomstpension efter tjenestemandspensionslovens § 8, forudsat bestemmelsens betingelser herfor i øvrigt er opfyldt, dog tidligst med virkning fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings anerkendelse af sygdommen efter veteranloven.

Der henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 2, nr. 3.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De økonomiske konsekvenser af den foreslåede ophævelse af tjenestemandsløvens § 32, stk. 4, nr. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, vil afhænge af, i hvilket omfang ansættelsesmyndighederne nedlægger tjenestemandstillinger og som følge heraf afskediger tjenestemænd, der har nået folkepensionsalderen eller når folkepensionsalderen i rådighedslønsperioden.

I forbindelse med vedtagelsen af veteranloven i 2014 blev der taget højde for de økonomiske konsekvenser af, at veteranloven kunne medføre krav på tilskadekomstpension efter tjenestemandspensionsloven. Nærværende lovforslag medfører således ikke yderligere økonomiske konsekvenser som følge af den foreslåede ændring af tjenestemandspensionslovens § 8, stk. 1. Der henvises til punkt 5.3 om »Udgifter i relation til tilskadekomstpension for tjenestemænd« i de almindelige bemærkninger i lovforslag nr. L 104 fra folketingsåret 2013-14. Heraf fremgår det, at det i relation til udgifter til tilskadekomstpension i 2014 vurderes at ville koste ca. 4,1 mio. kr. i udgifter til sager, som på daværende tidspunkt var afvist i arbejdsskadesystemet, og ca. 0,7 mio. kr. i de efterfølgende år. Der vil være udgifter til disse sager i ca. 45 år. Den samlede udgift til ydelserne efter veteranloven vil i denne periode være ca. 29,5 mio. kr. til sager, som på daværende tidspunkt var afvist i arbejdsskadesystemet. Derudover var der udgifter til nye sager på ca. 0,4 mio. kr. i 2014, 0,5 mio. kr. i 2015, og der vil være udgifter på 0,7 mio. kr. i 2016 samt 0,9 mio. kr. i 2017.

Under forudsætning af en tilgang til ordningen på 22 sager årligt fremover vil den årlige udgift efter 45 år blive ca. 8,0 mio. kr.

Lovforslaget har ingen konsekvenser for kommuner og regioner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Med forslaget om at ophæve tjenestemandsløvens § 32, stk. 4, nr. 2, bringes loven i overensstemmelse med beskæftigelsesdirektivets artikel 2 og artikel 6, stk. 1, jf. EU-Domstolens dom af 26. september 2013 i sag C-546/11, Toftgaard. EU-Domstolen fastlog ved dommen, at beskæftigelsesdirektivet skal fortolkes således, at det er til hinder for en national bestemmelse, hvorefter en tjenestemand, der har nået den alder, hvor han kan modtage folkepension, alene af denne grund ikke har ret til rådighedsløn. Som følge heraf foreslås det, at tjenestemandsløvens § 32, stk. 4, nr. 2, ophæves.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 5. juli 2016 – 15. august 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Akademikerne, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Danske Regioner, Data-tilsynet, Domstolsstyrelsen, Forhandlingsfællesskabet, Færøernes Landsstyre, Offentligt Ansattes Organisationer, KL, Kommunernes Lønningsnævn, Regionernes Lønnings- og Takstnævn, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigsrevisionen og Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab.

Lovforslaget har i henhold til tjenestemandsløvens § 48 været forhandlet med tjenestemændenes centralorganisationer.

Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Med forslaget om at ophæve tjenestemandenslovens § 32, stk. 4, nr. 2, bringes loven i overensstemmelse med beskæftigelsesdirektivets artikel 2 og artikel 6, stk. 1, jf. EU-Domstolens dom af 26. september 2013 i sag C-546/11, Toftgaard.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Efter tjenestemandenslovens § 32, stk. 1, bevarer en tjenestemand, der afskediges, fordi ændringer i forvaltningens organisation eller arbejdsform medfører, at stillingen nedlægges, sin hidtidige løn i 3 år (rådighedsløn). Den, der modtager rådighedsløn, har pligt til at overtage en anden passende stilling efter reglerne i tjenestemandenslovens §§ 12 og 13.

Der ydes efter tjenestemandenslovens § 32, stk. 4, nr. 2, ikke rådighedsløn til den, der har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 32, stk. 4, nr. 2, ophæves som følge af EU-Domstolens dom af 26. september 2013 i sag C-546/11, Toftgaard. I dommen fastslog EU-Domstolen, at beskæftigelsesdirektivet skal fortolkes således, at det er til hinder for en national bestemmelse, hvorefter en tjenestemand, der har nået den alder, hvor han kan modtage folkepension, alene af denne grund ikke har ret til rådighedsløn. Dommen indebærer, at tjenestemandenslovens § 32, stk. 4, nr. 2, ikke kan opretholdes. Det foreslås på den baggrund, at tjenestemandenslovens § 32, stk. 4, nr. 2, ophæves.

Som følge af den foreslåede ordning skal der derfor ydes rådighedsløn til en tjenestemand, der afskediges på grund af stillingsnedlæggelse, selv om tjenestemanden har nået folkepensionsalderen, medmindre der efter andre regler ikke ydes rådighedsløn.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 2

Til nr. 1

Efter tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1, indgår det antal år i pensionsalderen, i hvilke tjenestemanden har været berettiget til rådighedsløn i medfør af tjenestemandenslovens § 32 eller ville have været berettiget til rådighedsløn, hvis pågældende ikke havde nået folkepensionsalderen.

Det foreslås, at tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1, konsekvensændres som følge af den foreslåede ophævelse af tjenestemandenslovens § 32, stk. 4, nr. 2.

Perioden, hvori en tidligere tjenestemand modtager rådighedsløn, medregnes i pensionsalderen, hvorfor det foreslås, at der efter ophævelsen af tjenestemandenslovens § 32, stk. 4, nr. 2, ikke længere skal være særskilt hjemmel i tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1, til at medregne den periode i pensionsalderen, hvori en tidligere tjenestemand ville have været berettiget til rådighedsløn, hvis pågældende ikke havde nået folkepensionsalderen.

Til nr. 2

Når en tjenestemand anmoder om afsked efter at have nået pensionsudbetalingsalderen, jf. pensionsbeskatningslovens § 1 a, nedsættes pensionen med et førtidspensionsfradrag i forhold til den tid, der står tilbage, indtil tjenestemanden når folkepensionsalderen eller den lavere alder, ved hvilken den pågældende skulle have været afskediget, jf. tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 6.

Pensionen nedsættes dog ikke, når en tjenestemand anmoder om afsked efter den aldersgrænse for pligtig afgang, der er aftalt i medfør af tjenestemandenslovens § 29, men inden en individuelt aftalt højere aldersgrænse, jf. tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 7.

Pensionen nedsættes heller ikke, når en tjenestemand i politikorpset inden den 1. januar 2019 anmoder om afsked efter at være fyldt 63 år, jf. tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 8.

Med henblik på at bringe tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 8, i overensstemmelse med det, der var forudsat ved overenskomstforhandlingerne i 2011, og som følger af ændringen af aftalen om førtidspensionsfradrag ved overenskomstforhandlingerne i 2013, foreslås det at ændre bestemmelsen, således at pensionen ikke vil blive nedsat efter lovens § 6, stk. 6, for tjenestemænd, der er født inden den 1. januar 1959, og som får fastsat pensionsalderen efter lovens § 17, stk. 4. Henvisningen til § 17, stk. 4, vil indebære, at bestemmelsen omfatter tjenestemænd i politikorpset, der er ansat inden den 1. januar 2012, og uniformerede tjenestemænd i kriminalforsorgen, der er ansat inden den 1. januar 2019, og at pensionen for de pågældende tjenestemænd beregnes, som om de fortsat havde en pligtig afgangsalder på 63 år. Pensionen vil således blive beregnet uden førtidspensionsfradrag og på grundlag af den pensionsalder, tjenestemanden ville have opnået ved tjeneste indtil sit fyldte 70. år, dog højst 37 års pensionsalder.

Tjenestemænd i politikorpset, der er ansat inden den 1. januar 2012, og uniformerede tjenestemænd i kriminalforsorgen, der er ansat inden den 1. januar 2019, som er født den 1. januar 1959 eller senere, og som fratræder den 1. januar 2019 eller senere, vil få beregnet pensionen på grundlag af den pensionsalder, tjenestemanden ville have opnået ved tjeneste indtil sit fyldte 70. år, dog højst 37 års pensionsalder, jf. tjenestemandspensionslovens § 17, stk. 4. For disse tjenestemænd skal der foretages et førtidspensionsfradrag ved alderspensionering før folkepensionsalderen, jf. tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 6. Førtidspensionsfradragets størrelse er aftalt mellem Finansministeriet og tjenestemandenes centralorganisationer i parternes aftale om førtidspensionsfradrag.

Til nr. 3

Efter tjenestemandspensionslovens § 8, stk. 1, er en tjenestemand berettiget til den egenpension, der gælder for en pensionsalder på 37 år (højeste pensionsanciennitet), hvis afsked finder sted på grund af utjenstedygtighed, som er forårsaget af, at der under udførelse af tjenesten er overgået tjenestemanden en tilskadekomst, der begrundes krav på erstatning for tab af erhvervsevne i henhold til lov om arbejdsskadesikring. Forhenværende tjenestemænd, der er tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne efter lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion (veteranloven), kan ikke tilkendes tilskadekomstpension efter den gældende tjenestemandspensionslov.

Med den foreslåede ændring af tjenestemandspensionslovens § 8, *stk. 1*, sikres det, at forhenværende tjenestemænd, der er tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne efter veteranloven, kan tilkendes ret til tilskadekomstpension efter tjenestemandspensionsloven.

Veteranloven, der trådte i kraft den 4. april 2014, gælder også for personer, der før lovens ikrafttræden har fået konstateret sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD). Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (tidligere Arbejdsskadestyrelsen) foretager på eget initiativ en vurdering heraf og træffer afgørelse efter veteranloven i forhold til personer, der har modtaget afgørelse om, at de ikke er berettigede til erstatning efter arbejdsskadesikringsloven på grund af manglende dokumentation for, at PTSD-sygdommen er opstået i tilknytning til tjenesten inden for de fastlagte tidsrammer.

Det foreslås, at tilskadekomstpension efter tjenestemandspensionslovens § 8, stk. 1, – under de i bestemmelsen fastlagte betingelser – tidligst vil kunne tilkendes med virkning fra tidspunktet for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om anerkendelse af, at sygdommen falder ind under veteranloven. Det betyder, at tjenestemænd, der tidligere har fået afslag på erstatning for tab af erhvervsevne efter lov om arbejdsskadesikring på grund af sent diagnosticeret PTSD, og som på eller efter den 4. april 2014 får tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne efter veteranloven, kan tilkendes en tilskadekomstpension efter tjenestemandspensionsloven.

Efter lovforslagets vedtagelse vil Moderniseringsstyrelsen på eget initiativ foretage en vurdering og træffe afgørelse efter tjenestemandspensionslovens § 8, stk. 1, i forhold til personer, der tidligere har modtaget en afgørelse om, at de ikke er berettigede til tilskadekomstpension efter tjenestemandspensionsloven, fordi erhvervsevnetabserstatningen er ydet efter veteranloven.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2017.

Det foreslås i *stk. 2*, at den foreslåede bestemmelse i § 2, nr. 3, har virkning fra den 4. april 2014 for personer, der på eller efter denne dato af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fået anerkendt sent diagnosticeret posttraumatiske belastningsreaktion som værende omfattet af lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion (veteranloven). Det indebærer, at en forhenværende tjenestemand kan tilkendes tilskadekomstpension med virkning fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings anerkendelse af sygdommen efter veteranloven. Når en forhenværende tjenestemand får tilkendt en erhvervsevnetabserstatning efter veteranloven, vil en eventuel tilskadekomstpension efter tjenestemandspensionsloven blive ydet med tilbagevirkende kraft fra den første kalenderdag i måneden efter, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har truffet afgørelse om anerkendelse af sygdommen efter veteranloven.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 4

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om tjenestemænd, jf. lovbekendtgørelse nr. 488 af 6. maj 2010, som ændret ved § 4 i lov nr. 1365 af 28. december 2011 og § 16 i lov nr. 628 af 8. juni 2016, foretages følgende ændring:

§ 32. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Der ydes ikke rådighedsløn til den, der

1) ---

2) har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension,

3-4) ---

1. § 32, stk. 4, nr. 2, ophæves.

Nr. 3 og 4 bliver herefter nr. 2 og 3.

§ 2

I lov om tjenestemandspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 489 af 6. maj 2010, som ændret ved § 3 i lov nr. 1365 af 28. december 2011, § 1 i lov nr. 1371 af 28. december 2011 og § 11 i lov nr. 628 af 8. juni 2016, foretages følgende ændringer:

§ 4. En tjenestemands pensionsalder er det antal år, i hvilket han efter sit fyldte 25. år har været statstjenestemand eller tjenestemand i folkeskolen, folkekirken, Folketinget, under Københavns kommunale skolevæsen, Færøernes landsstyre før den 1. januar 1988 eller Grønlands landsråd eller hjemmestyre før den 1. januar 1980 eller har været berettiget til rådighedsløn i medfør af § 32 i lov om tjenestemænd eller ville have været berettiget til rådighedsløn, hvis pågældende ikke havde nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension.

Stk. 2-5. ---

§ 6. ---

Stk. 2-7. ---

1. I § 4, stk. 1, udgår »eller ville have været berettiget til rådighedsløn, hvis pågældende ikke havde nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension«.

Stk. 8. Pensionen nedsættes ikke efter stk. 6, når en tjenestemand i politikorpset inden den 1. januar 2019 begærer afsked efter at være fyldt 63 år.

Stk. 9. ---

§ 8. Finder afsked sted på grund af utjenstedygtighed, som er forårsaget af, at der under udførelse af tjenesten er overgået tjenestemanden en tilskadekomst, der begrundet krav på erstatning for tab af erhvervsevne i henhold til lov om arbejdsskadeforsikring, er han berettiget til den egenpension, der gælder for en pensionsalder på 37 år.

Stk. 2-3. ---

2. I § 6, *stk. 8*, ændres », når en tjenestemand i politikorpset inden den 1. januar 2019 begærer afsked efter at være fyldt 63 år« til: »for tjenestemænd, der er født inden den 1. januar 1959, og som får fastsat pensionsalderen efter § 17, *stk. 4*«.

3. I § 8, *stk. 1*, ændres »lov om arbejdsskadeforsikring« til: »lov om arbejdsskadesikring eller lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2017.

Stk. 2. § 2, nr. 3, har virkning fra den 4. april 2014 for personer, der på eller efter denne dato af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fået anerkendt sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion som værende omfattet af lov om erstatning og godtgørelse til tidligere udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret posttraumatisk belastningsreaktion.

§ 4

Loven gælder ikke for Grønland.